

Правен анонс

Новият Закон за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници

В сила от 14 август 2015 г.

бул. "Мария Луиза" № 9-11,
София, България

Тел: +359 2 93 55 100

www.tbk.bg
law.office@tbk.bg

Правна бележка: Настоящият материал е представен само с информационна цел и не съдържа изчерпателен анализ на поставените теми. Преди да предприемете (или да не предприемете) действия във връзка с тази информация, следва да потърсите специализиран правен съвет. Авторите не носят отговорност за вреди или пропуснати ползи от действия или бездействия, основани на този материал.

Изготвяне на план за възстановяване

На 14.08.2015г. в ДВ, бр. 62/14.08.2015г., беше обнародван новият Закон за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП), с който се транспонират изискванията на Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета („Директива 2014/59“).

Новият ЗВПКИИП влиза в сила от деня на обнародването му, като изискването за заплащане на годишни вноски в новосъздадения Фонд за реструктуриране на инвестиционни посредници (ФПИП) от страна на инвестиционните посредници влиза в сила от 01.01.2017г.

С приемането на ЗВПКИИП се цели създаване на институционална рамка относно възможностите за ранна намеса при влошаване на финансовото състояние на кредитните институции и инвестиционните посредници, както и за предприемане на превантивни мерки за реструктуриране на дейността на кредитни институции и инвестиционни посредници преди изпадането им в процедура по несъстоятелност.

Компетентни органи за реструктурирането на кредитните институции и инвестиционните посредници ще бъдат Българска народна банка („БНБ“) за кредитните институции и Комисия за финансов надзор („КФН“) за инвестиционните посредници.

План за възстановяване

Сред основните изисквания на ЗВПКИИП е задължението кредитните институции и инвестиционните посредници, за които е приложен закона, да приемат план за възстановяване, който съдържа мерки които ще бъдат предприети от съответната кредитна институция или инвестиционен посредник относно възстановяване на финансовото състояние при възникване на значителни финансови затруднения. Планът за възстановяване следва да включва като съществени параметри конкретните действия, които ще бъдат предприети относно възстановяване на финансовото състояние на съответното дружество, в т.ч. относно възстановяване и запазване на собствения капитал и ликвидността му, реструктуриране на задълженията му, реорганизация на стопанската му дейност, прогнозен график за изпълнение на плана и др.

След приемането на плана, той следва да бъде предоставен на компетентния регулаторен орган относно дейността на съответното дружество, т.е. на БНБ за кредитните институции и на КФН – за инвестиционните посредници, които в 6-месечен срок оценява съответствието му с нормативните изисквания.

В случай, че компетентният регулаторен орган прецени, че предоставеният план съдържа съществени слабости или са налице съществени пречки за прилагането му, той може да иска да бъдат извършени корекции по него, а последващо и да изиска предприемане на конкретни промени в дейността на съответната кредитна институция или инвестиционен посредник, както и да наложи принудителни административни мерки в тази връзка.

Планът за възстановяване следва да бъде прегледан и актуализиран най-малко веднъж годишно, както и при промяна в правната форма на съответното дружество, структурата на управление или организационната му структура, стопанската му дейност или финансовото му състояние, която може да окаже съществено влияние върху приетият план или да наложи неговата промяна.

Изготвяне на план за реструктуриране от компетентните органи по реструктуриране

План за реструктуриране

Друго важно нововъведение на ЗВПКИИП е това, че компетентните органи по реструктуриране на кредитните институции и инвестиционните посредници (съответно БНБ и КФН) следва да приемат план за реструктуриране относно всяка кредитна институция, съответно инвестиционен посредник, който влиза в обхвата на закона. Планът за реструктуриране следва да включва възможните действия по реструктуриране, които компетентният орган за реструктуриране може да предприеме относно съответната кредитна институция, респективно инвестиционен посредник, в случай, че е налице необходимост от това, включително, но не само, стратегии за реструктуриране при различни възможни сценарии, оценка на възможността за реструктуриране, описание на възможностите за финансиране на вариантите за реструктуриране, минимални заложи изисквания за собствен капитал и задължения и срок за постигането им, график за изпълнение на съществените аспекти на плана и др.

С оглед на изготвянето и приемането на план за реструктуриране компетентният орган има право да поиска съдействие и информация от съответното дружество, която като цяло обхваща описание на самото дружество, неговата акционерна структура, задълженията и предоставените обезпечения от дружеството, основни съконтрахенти, използваните от дружеството системи, включително платежни системи и системи за сетълмент и др.

Планът за реструктуриране следва да бъде прегледан и актуализиран от съответния компетентен орган за реструктуриране най-малко веднъж годишно, както и при всяка съществена промяна на правната форма, структура на управление или организационна структура, дейността или финансовото състояние на съответната кредитна институция, съответно

**Нов Фонд за
преструктуриране на
банки и Фонд за
преструктуриране на
инвестиционни
посредници**

инвестиционен посредник, които биха имали съществени последици относно ефективността на плана. Във връзка с това кредитните институции, съответно инвестиционните посредници следва да уведомяват незабавно компетентния орган за реструктуриране относно всяка промяна, която налага преразглеждане на плана.

Фонд за реструктуриране на банки (ФПБ) и Фонд за реструктуриране на инвестиционни посредници

Едно от най-значителните нововъведения, приети със ЗВПКИИП, е създаването на Фонд за реструктуриране на банки и Фонд за реструктуриране на инвестиционни посредници, чиято основна цел ще бъде финансиране на прилагане на инструментите за реструктуриране, предвидени в закона. Съгласно ЗВПКИИП целевото равнище на ФПБ, което следва да постигнато е 2% от размера на гарантираните влогове в банките, лицензирани в Република България, а целевото равнище на ФПИП е в размер на 1% от размера на подлежащите на компенсирани парични средства на клиенти на инвестиционните посредници и клоновете от трети държави, лицензирани в Република България. Целевите равнища следва да бъдат постигнати до края на 2024г.

Във връзка с горното кредитните институции, както и инвестиционните посредници (за които изискването се прилага от 01.01.2017г.) ще следва да правят годишни вноски съответно във ФПБ и във ФПИП, както и при необходимост – извънредни вноски. Подобно на вноските във Фонда за гарантиране на влоговете в банките и Фонда за компенсирани на инвеститорите годишните вноски ще бъдат отчитани като счетоводни разходи за текущата година.

Размерът на годишната вноска за всяко дружество ще зависи от пропорционалният дял на задълженията (в които не се включва собствения капитал, както и от които се изважда размерът на гарантираните влогове - в случай на кредитна институция) на съответната кредитна институция, съответно инвестиционен посредник, спрямо общата сума на задълженията на всички дружества в сектора, както и от рисковият профил на съответното дружество, който се изчислява съгласно правилата, посочени в Делегиран Регламент (ЕС) 2015/63 на Комисията от 21 октомври 2014 г. за допълване на Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предварителните вноски в механизмите за финансиране на реструктурирането („Регламент 2015/63“).

В съответствие със ЗВПКИИП общият размер на годишната вноска и индивидуалните вноски за всяка кредитна институция следва да бъдат определени от БНБ в срок три месеца от влизането в сила на закона (т.е. до 14.11.2015г.).

Съгласно Регламент 2015/63 рисковият профил на съответното дружество се оценява съобразно следните групи показатели за риск:

- ✓ рискова експозиция;
- ✓ стабилност и разнообразие на източниците на финансиране;
- ✓ значение на дружеството за стабилността на финансовата система или икономиката;

- ✓ допълнителни показатели за риска, които се определят от компетентният орган за реструктуриране

В Регламент 2015/63 са предвидени и специални изключения за т.н. „малки институции“, съгласно които за дружества, чиито общи пасиви без собствените средства и гарантираните депозити не надхвърлят 300 млн. евро, и чиито общи активи са по-малко от 1 млрд. евро, се прилагат редуцирани годишни вноски в размер от 1000 евро до 50 000 евро (в зависимост от различните прагове, които се прилагат относно размера на пасивите).

Автор

Дамян Лешев
[damyan.leshev@tbk.bg](mailto:damyam.leshev@tbk.bg)
Правен консултант
Цветкова Бебов Комаревски
Адвокатско дружество